
ressenya

OJO DE BACO, d'Antonio Espinosa

La novel·la d'Antonio Espinosa, director de Vilamuseu (el museu arqueològic i etnogràfic de La Vila Joiosa), és una excusa per a fer parlar les pedres i ho aconsegueix amb notable efectivitat. Paral·lelament, el lector pot complementar les informacions que transmet la novel·la en la pàgina web www.ojodebaco.es on s'expliquen els dibuixos, les peces i llocs arqueològics reals que inspiraren diferents objectes i escenaris, a més d'anècdotes i curiositats sobre l'època i els personatges.

La conjuntura històrica on transcorren els fets relatats és el regnat d'August. De la mateixa època són el llibre sobre Tiberi *Tiberio*, d'Allan Massie (Salvat, 1994) i *August* de John Williams (Edicions 62, 2013). que són novel·les històriques i, per tant, tracten de fets històrics novel·lats. Per contra, *Ojo de Baco* té una trama novel·lística pròpia, que transcorre en la mateixa època i ja està: la història amb majúscules és només un decorat. Una altra diferència és que mentre aquelles tracten de la classe dirigent romana, Espinosa -encara que introdueix en la trama el mateix emperador- ho fa d'una manera marginal, donant més importància a personatges sense poder, més propers i populars, així com als habitants de la població romana del que ara és la Vila, anomenada Allon aleshores.

La dificultat per a contar el com es produïa la vida quotidiana en l'Allon romana està resolta de manera satisfactòria, partint de la base que qualsevol societat té les mateixes necessitats i les mateixes metes de buscar la felicitat, apropant-se a descripcions molt semblants a la vida actual, només que condicionada per les costums d'aleshores com ara l'existència de l'esclavisme, la jerarquia social, les dificultats del transport, el concepte del temps, el tipus de tavernes, la religió, les comunicacions, les creences, la prostitució, etc.

Al mateix temps, *Ojo de Baco* és una novel·la d'iniciació, de la trobada d'un xic de poble amb la immensitat de la capital de l'Imperi, la Roma eterna. A més, també apareix la iniciació en l'amor, amb unes escenes sensualment relatades sobre les trobades del nostre jove protagonista amb una deliciosa rossa, també inexperta en les arts amatòries.

Un altre aspecte que actua com un enzim de les successives escenes de la trama és la màgia, l'astrologia i totes les creences esotèriques que cobren un poder decisiu sobre els esdeveniments dels humans, encara que, al final, predominen la raó i la voluntat personal, junt amb els sentiments, per a resoldre els problemes reals.

Ojo de Baco està molt ben escrita, un castellà amb la fluïdesa necessària per agafar velocitat de lectura, sense entrebancs, en una estructuració de la narració artesanal, com cal, que va incrementant l'interès progressivament per seguir llegint a veure què passa: l'aventura de llegir dins l'aventura relatada. L'únic problema és que l'autor ha autoproduït la seua obra, editant pocs exemplars i és difícil la seua adquisició en llibre físic, encara que pot ser comprada en e-book en Amazon. No vos el perdeu, en el suport que siga.

Rafael Llorca

